

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN
TELECOMMUNICATIE**

**ONTWERPBESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN
08/04/2009
BETREFFENDE
MET BETREKKING TOT DE GESCEIDEN BOEKHOUDING VAN
BELGACOM VOOR HET JAAR 2006**

Werkwijze voor de raadpleging

Antwoordtermijn: 08/05/2009

Aanspreekpunt: Yannick Dewilde, adviseur (+32 2 226 89 94)

Antwoordadres per e-mail: yannick.dewilde@bipt.be

Er wordt gevraagd de antwoorden enkel in elektronische vorm toe te sturen.

De vertrouwelijke delen moeten daarin duidelijk worden afgebakend.

Deze raadpleging heeft plaats overeenkomstig artikel 140 van de wet van 13 juni 2005.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Retroacta	3
3.	Reglementaire Principes die van toepassing zijn op de gescheiden boekhouding.....	3
4.	Verdeling van de exploitatiekosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten over de voornaamste bedrijfsactiviteiten	6
5.	Toewijzing overeenkomstig het beginsel van kostenveroorzaking.....	7
6.	Voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem	7
7.	Identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten en goedkeuring van de toerekening ervan	10
8.	Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde	10
9.	Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen	12
10.	Identificatie van de waardering van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere.....	12
11.	Controle van de gescheiden boekhouding van 2006	12
12.	Overeenstemmingsverklaring	14
13.	Beroepsmogelijkheden	15

1. Inleiding

Het doel van dit besluit is te beoordelen hoe Belgacom de reglementaire principes in acht neemt bij de opstelling van de gescheiden boekhouding van 2006.

De opmerkingen die zijn geformuleerd in het kader van deze overeenstemmingsverklaring doen geen afbreuk aan de specifieke besluiten van het BIPT met betrekking tot de tarifiering van wholesalediensten.

2. Retroacta

Op 15.04.08 heeft Belgacom aan het Instituut de volgende documenten overgezonden:

- het Excel-model van de gescheiden boekhouding voor het jaar 2006
- het auditverslag van de bedrijfsrevisor Ernst & Young
- de beschrijving van de werkwijze van het model van de gescheiden boekhouding
- een toelichting omtrent de verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2005 en 2006

Le 10/04/2009 heeft het BIPT een ontwerpbesluit betreffende de overeenstemmingsverklaring gepubliceerd.

XX hebben geantwoord op de openbare raadpleging.

3. Reglementaire Principes die van toepassing zijn op de gescheiden boekhouding

3.1. Toepasselijkheid van het oude of het nieuwe regelgevingskader

Op basis van artikel 162 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna de wet van 13 juni 2005), kunnen we aannemen dat voor de gescheiden boekhouding van 2006 de toepasselijkheid van het oude of het nieuwe regelgevend kader afhankelijk is van het besluit van het Instituut na de afloop van de relevante marktanalyse.

Artikel 162 luidt namelijk als volgt:

“De verplichtingen die aan de operatoren met een sterke machtspositie worden opgelegd door of krachtens de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, alsmede de verplichtingen die worden opgelegd door of krachtens artikel 105bis, lid 7 en lid 9, van diezelfde wet, zoals het luidde voordat het werd opgeheven bij de wet van 13 juni 2005, worden gehandhaafd totdat, na afloop van de relevante marktanalyse waarin ze passen, het Instituut een besluit neemt met betrekking tot elkeen daarvan, overeenkomstig de artikelen 54 tot 56.”

Overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 werd het voeren van gescheiden boekhouding via de marktanalyse opgelegd op de volgende markten. De inwerkingtreding van de relevante marktanalyse staat er telkens bij vermeld.

- Markten 1, 2, 3, 5, 8, 9 en 10 : beslissing marktanalyse in werking getreden in 2006, dus van toepassing aangezien de wet geen uitzonderingen en dus ook geen uitstel tot het volgende kalenderjaar voorziet.
- Markt 13: beslissing marktanalyse in werking getreden op 1 maart 2007
- Markten 11 en 12: beslissing marktanalyse in werking getreden op 18 januari 2008

De toepassing van artikel 162 brengt een opsplitsing van de markten met zich mee voor het jaar 2006, nl aan de ene kant de markten waarvoor de marktanalysebeslissing en dus het nieuwe regelgevingskader van toepassing werd in 2006 en aan de andere kant de markten 11, 12 en 13 waarvoor de marktanalysebeslissing in 2006 nog niet van toepassing was en er dus nog beroep moet worden gedaan op het oude regelgevingskader. Het oude en het nieuwe regelgevingskader worden hieronder weergegeven.

3.2. Het oude regelgevingskader

Conform artikel 109¹ van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (hierna de wet van 21 maart 1991) dient Belgacom, als organisatie met een sterke positie op de markt voor spraaktelefonie, huurlijnen en vaste openbare telefoonnetwerken, voor het jaar 2006 zijn boekhouding zodanig te organiseren dat de exploitatieresultaten voortvloeiend uit de verschillende telecommunicatiediensten waar het een sterke positie op de betrokken markt heeft, gescheiden blijven van die voortvloeiend uit de andere telecommunicatiediensten.

De controle op deze boekhoudkundige verplichting is conform artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 de taak van het Instituut. Krachtens dit artikel is het Instituut immers belast met de controle op de naleving van de boekhoudkundige principes vastgelegd in het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 betreffende sommige boekhoudkundige principes die van toepassing zijn op organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt (hierna het koninklijk besluit van 4 oktober 1999), alsook met de publicatie van een overeenstemmingsverklaring.

De bedrijfsrevisor

Het oude Belgische regelgevingskader voorzag niet in een auditprocedure met betrekking tot de gescheiden boekhouding. Sedert het boekjaar 2000 heeft Belgacom evenwel het initiatief genomen om zijn gescheiden boekhouding voor onderzoek voor te leggen aan een auditor.

3.3. Het nieuwe regelgevingskader

Artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 luidt als volgt:

“§ 1. Het Instituut kan, volgens de nadere regels bepaald door de Koning, en overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en 4, het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot alle activiteiten die met toegang verband houden en waarvoor de operator over een sterke machtspositie beschikt. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, welk model en boekhoudkundige methode door het Instituut gehanteerd moeten worden. Het Instituut kan onder meer van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar interne groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat van de nietdiscriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 58 nageleefd worden of om, zo nodig, onrechtmatige kruissubsidiëring te voorkomen. Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving van het in de vorige alinea vermelde besluit. Op basis van de conclusie van het rapport van die bedrijfsrevisor, publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

§ 2. Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt. Het Instituut kan dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.”

Het KB op basis van artikel 60, §1 is er nog niet. Er staat nergens in de wet dat de toepassing van artikel 60 afhankelijk zou zijn gemaakt van het verschijnen van dat KB.

¹ Artikel 109 van de wet van 21 maart 1991, § 1. “Geen enkele (anticoncurrentiële) subsidiëring ten aanzien van een organisatie met een sterke positie op de betrokken markt, vanuit een telecommunicatiedienst waar die persoon een sterke positie op de betrokken markt heeft naar andere telecommunicatiediensten wordt toegestaan. Elke organisatie met een sterke positie op een betrokken markt organiseert haar boekhouding zodanig dat de exploitatieresultaten voortvloeiend uit de verschillende telecommunicatiediensten waar zij een sterke positie op een betrokken markt heeft, gescheiden blijven van die voortvloeiend uit de andere telecommunicatiediensten.

§ 2. Ten einde toe te zien op de naleving van de verplichtingen van dit hoofdstuk, legt de Koning, op advies van het Instituut, de boekhoudkundige principes vast die de leverancier van de dienst moet toepassen. In dat kader verstrekt deze aan het Instituut of zijn gevolmachtigden alle noodzakelijke inlichtingen. De vertrouwelijkheid van die inlichtingen wordt door het Instituut gegarandeerd. Het Instituut controleert de naleving van de boekhoudkundige principes die zijn vastgesteld in het koninklijk besluit bedoeld in het vorige lid. Elk jaar wordt een overeenstemmingsverklaring gepubliceerd.”

Om een juridisch vacuüm te vermijden, pleit het BIPT daarom voor de toepassing van het KB van 4 oktober 1999 dat zijn juridische basis terugvond in artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en terugvindt in huidig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.

In het Verslag aan de Koning van het KB van 4 oktober 1999 vinden we namelijk het volgende terug:

“Het koninklijk besluit dat U ter ondertekening wordt voorgelegd stelt de boekhoudkundige beginselen vast die moeten worden toegepast door elke organisatie met een sterke positie op de markt, in de zin van artikel 68, 22° van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven. Het onderhavige besluit is gebaseerd op artikel 109, § 2 van de wet van 21 maart 1991. De boekhoudkundige principes die zo door de Koning worden bepaald vergemakkelijken de taak van het Instituut in zijn toezichtsovername, met name het verbod van kruissubsidiëring tussen telecommunicatiediensten.”

en

“Artikel 2 stelt de boekhoudkundige principes vast die moeten worden toegepast door de organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt.”

Het gaat in artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 om “nadere regels voor het voeren van een gescheiden boekhouding” en even verder om het “model en boekhoudkundige methode”. Daarin vinden de boekhoudkundige principes uit het KB van 4 oktober 1999 duidelijk hun juridische basis terug.

Voor de praktische uitwerking acht het BIPT het echter proportioneel om voor boekjaar 2006 de scheiding van de verschillende markten nog niet toe te passen en zo Belgacom de tijd te geven tot boekjaar XXXX om hun systemen aan te passen voor deze verandering.

De bedrijfsrevisor

Overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 dat stelt dat een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, op kosten van de operator toeziet op de naleving van het KB, is het dus aan de operator om de bedrijfsrevisor aan te duiden en te betalen.

Op basis van de conclusie van het rapport van die bedrijfsrevisor, publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

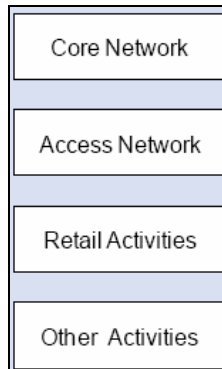
3.4. De structuur van de beslissing

De structuur van het besluit is gebaseerd op die van artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 aangezien de uitwerking van de verplichting op basis van het oude en het nieuwe regelgevingskader gebaseerd worden op het KB van 4 oktober 1999:

- verdeling van de exploitatiekosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten over de voornaamste bedrijfsactiviteiten
- toewijzing van de kosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten conform het principe van kostenveroorzaking
- voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem om de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten te kunnen toewijzen
- identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten op een aparte rekening en goedkeuring van de toerekening ervan
- bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde
- publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen
- identificatie van de waardering van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere

4. Verdeling van de exploitatiekosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten over de voornaamste bedrijfsactiviteiten

In de gescheiden boekhouding van Belgacom voor 2006 werden de operationele kosten, het ingezette kapitaal en de inkomsten uitgesplitst in vier bedrijfsactiviteiten (Figuur 1).

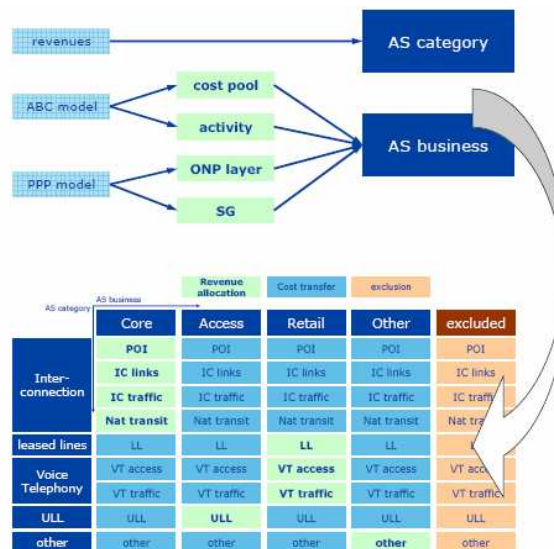
Figuur 1. Bedrijfsactiviteiten

De kosten en de inkomsten van de producten worden ingedeeld volgend productcategorie. Deze productcategorieën behoren tot de geaggregeerde productcategorieën (Figuur 2).

Aggregated Product Category	Product Category
Interconnection	Point of Interconnection (POI)
	IC links
	IC traffic
	National Transit
Leased Lines (LL)	Leased Lines
Voice Telephony	Voice Telephony -Access
	Voice Telephony -Traffic
Local Loop Unbundling (ULL)	Local Loop Unbundling (ULL)
Other Products	Other Products

Figuur 2. Geaggregeerde productcategorieën en productcategorieën

De inkomsten en de kosten van de productcategorieën worden uitgesplitst volgens de vier bedrijfsactiviteiten (Figuur 3). Bepaalde kosten worden niet opgenomen.

Figuur 3. Toewijzing van de inkomsten en de kosten van de productcategorieën volgens de activiteiten

Om een verband te leggen tussen de inkomsten en de kosten uit de verschillende activiteiten, worden verrekeningen uitgevoerd. Dankzij deze verrekeningen kan worden bepaald hoe de verschillende activiteiten bijdragen tot de producten en diensten van de andere activiteiten (zie punt 10).

De uitsplitsing van de diensten die Belgacom in 2006 heeft voorgesteld, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

5. Toewijzing overeenkomstig het beginsel van kostenveroorzaking

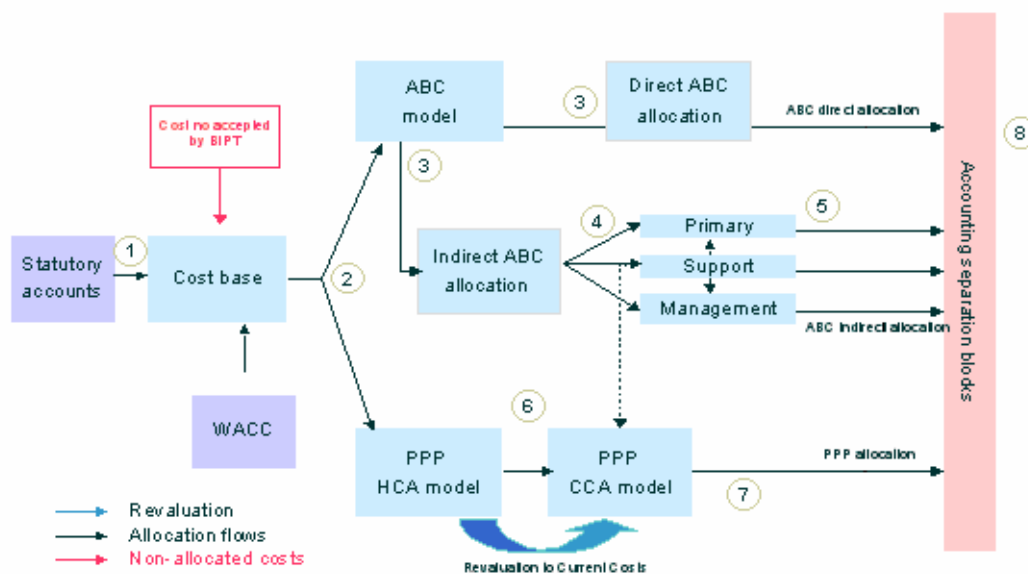
Het causaliteitsbeginsel zegt dat inkomsten, kosten, activa en passiva moeten worden toegewezen aan het kostenonderdeel, de dienst en taak in overeenstemming met de activiteiten die ervoor zorgen dat de inkomsten worden verdiend, de kosten worden opgelopen, de activa worden verworven of de passiva ontstaan.

De kosten uit de modellen ABC en PPP worden toegewezen aan de activiteiten en aan de productcategorieën conform het principe van kostenveroorzaking.

De toewijzing van de kosten die in 2006 werd uitgevoerd, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

6. Voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem

De kostenmodellen ABC en PPP van Belgacom wijzen in verschillende stappen de kosten toe aan gesplitste netwerkcomponenten (Figuur 4).

Figuur 4. Stappen van toewijzing van de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten

6.1. Verzoening tussen de statutaire boekhouding en de kostenbasis van de gescheiden boekhouding

De informatiebron die wordt gebruikt als inputgegevens voor het model van gescheiden boekhouding is de statutaire boekhouding. Er worden een aantal aanpassingen doorgevoerd voordat de toewijzing wordt aangevat:

- de kapitaalkosten worden bij de kostenbasis opgeteld. de kapitaalkosten worden berekend als de Net Book Value-activa (NBV) vermenigvuldigd met de WACC;
- sommige kosten worden door het BIPT niet aanvaard voor de tarieven van het referentie-interconnectieaanbod (BRIO) en worden uitgesloten van de totale kostenbasis.

6.2. Splitsing van de kostenbasis tussen netwerkgebonden en niet-netwerkgebonden kosten

In de tweede stap wordt de totale kostenbasis opgesplitst tussen het ABC-model en het PPP-model:

- het ABC-model wordt gebruikt om niet-netwerkkosten zoals commerciële kosten en managementkosten toe te wijzen;
- het PPP-model wordt gebruikt om netwerkgebonden kosten toe te wijzen aan boekhoudkundig gescheiden blokken.

In deze stap worden de kosten gegroepeerd in kostenpools (logische eenheden die soortgelijke activiteiten uitvoeren) en in homogene kostenpools (homogene groeperingen van kosten die een soortgelijke functie vervullen, of in geval van personen, met een soortgelijke werkschrijving).

6.3. Uitsplitsing van de ABC-kosten in directe en indirecte kosten

De ABC-kosten worden uitgesplitst in directe en indirecte kosten:

In het model zijn de directe kosten de kosten die rechtstreeks aan de producten kunnen worden toegewezen. Maken daarvan deel uit: de CPE, de interconnectievergoedingen, de commissies betaald aan derden en de loonkosten voor sommige afdelingen, zoals de telefooninlichtingendiensten. De toewijzingsleutels daarvan worden bepaald op grond van de kostenpools en homogene kostenpools.

In het model zijn de indirecte kosten de kosten die niet rechtstreeks aan de producten kunnen worden toegewezen.

6.4. Toerekening van indirecte kosten aan de activiteiten

De toerekening van indirecte kosten aan de activiteiten kan in twee stappen worden onderverdeeld:

- de indirecte kosten worden gerangschikt in drie soorten van activiteiten: primaire, management- en ondersteunende activiteiten;
- de ondersteunende activiteiten worden toegewezen aan management- en primaire activiteiten, het PPP-model en rechtstreeks aan de producten.

6.4.1. Klassering van indirecte kosten: primaire, management- en ondersteunende activiteiten

In de eerste tussenstap worden de indirecte kosten onderverdeeld in drie soorten activiteiten:

- Primaire activiteiten zijn activiteiten die de levering van producten en diensten aan klanten direct ondersteunen, waaronder strategie, product- en marktmanagement, uitvoering, garantie, facturering en inning, netwerkplanning, -engineering en -ontwikkeling.
- De managementactiviteiten zijn activiteiten die vereist zijn om het bedrijf te leiden en die losstaan van de netwerkactiviteiten en de commerciële activiteiten, waaronder human resources, financiën, administratie, het beheer van wijzigingen en inspanningen ter verbetering.
- Ondersteunende activiteiten zijn activiteiten die hoofdzakelijk de realisatie van andere activiteiten steunen, waaronder logistiek, de bevoorradingsketen, de apparatuurdiensten en de IT-diensten.

6.4.2. Toerekening van ondersteunende kosten aan managementactiviteiten, primaire activiteiten en het PPP-model

In de tweede tussenstap rekent Belgacom ondersteunende kosten van stap 4.1 toe aan activiteiten.

De kosten van een ondersteunende activiteit worden trapsgewijs toegewezen. De kosten van de IT-diensten worden het eerst verdeeld, gevolgd door de kosten van de bevoorradingsketen, alsook de apparatuurdiensten. Er is rekening gehouden met twee criteria in het principe van trapsgewijze toewijzing:

- relevantie: de hoogste kosten worden het eerst toegewezen;
- kostenveroorzaking: de kosten moeten worden toegewezen aan de producten die aan de oorsprong liggen van de kosten.

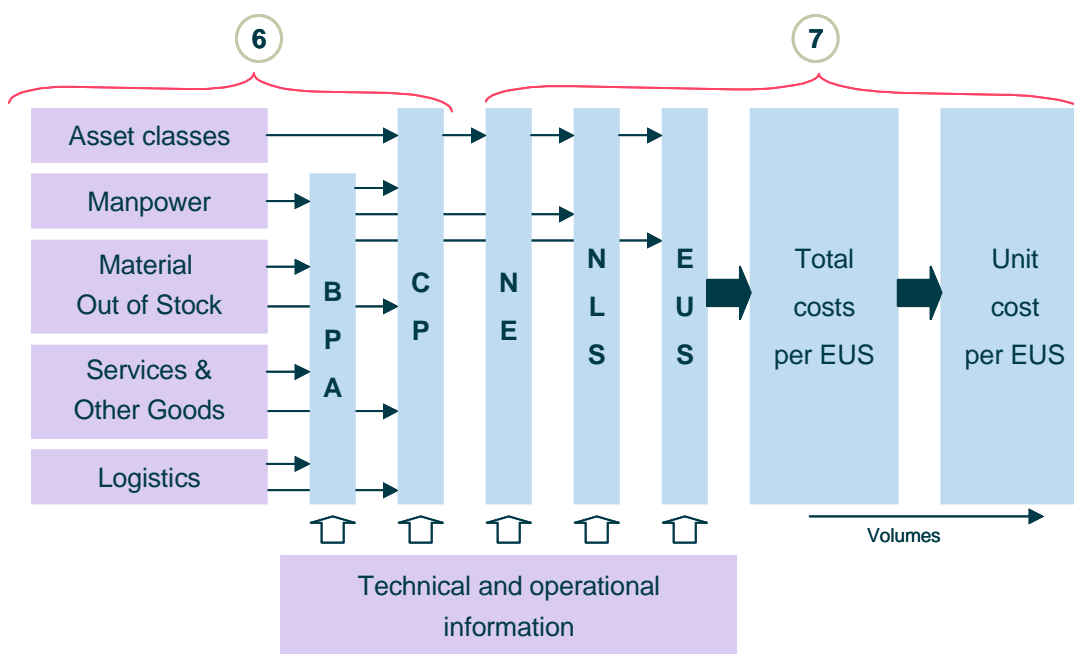
6.5. Toerekening van kosten van primaire activiteiten en van managementactiviteiten aan de producten

De vijfde en laatste stap van het ABC-model bestaat erin de primaire activiteiten en de managementactiviteiten toe te wijzen.

Het Excelmodel inzake gescheiden boekhouding detailleert het resultaat van de toerekening van de categorieën van primaire activiteiten en managementactiviteiten aan de hierboven beschreven eindgebruikersdiensten.

6.6. PPP-model

Het PPP-model heeft tot doel de netwerkkosten toe te wijzen aan de producten. De functionele beschrijving die door Belgacom is verstrekt, detailleert punt per punt het toewijzingsproces in 2006. In het bijzonder legt Belgacom het toewijzingsproces voor dat in de onderstaande figuur wordt weergegeven.

Figuur 5. Toerekening van de netwerkkosten aan de producten

De eerste stap van het PPP-model wordt verdeeld in twee fases:

- revaluatie van activa;
- de groepering van de kostenbronnen in kostenpools.

6.6.1. Revaluatie van activa

Voordat het proces van PPP-toewijzing wordt gestart, worden de netwerkactiva gerevalueerd in huidige kosten en worden vervolgens de jaarlijkse kosten berekend. Om de jaarlijkse kosten te berekenen wordt de Tilted Annuity Method (TAM) gebruikt.

6.6.2. Groepering van de kostenbronnen in kostenpools.

Net als bij het ABC-model moeten bij het PPP-model de kostenbronnen vanuit het algemene grootboek (zowel de afschrijving als de algemene uitgaven) worden gegroepeerd in een kleiner en beter hanteerbaar aantal kostenpools. Een kostenpool kan bijvoorbeeld een type van uitrusting, een soort kabel of de kosten van een systeem voor netwerkbeheer zijn. Voor die taak

combineert Belgacom de gerevalueerde klassen van activa en de operationele uitgaven voor het netwerk op basis van de technische en operationele informatie.

6.7. Toerekening van de kostenpools aan de eindgebruikersdiensten (producten)

De toerekening van netwerkkostenpools aan de eindgebruikersdiensten verloopt in drie stappen:

- toewijzing van kostenpools aan netwerkelementen - netwerkelementen kunnen worden beschouwd als de bouwstenen van de netwerkinfrastructuur;
- toewijzing van netwerkelementen aan netwerklaagdiensten - netwerklaagdiensten kunnen worden beschouwd als intermediaire diensten die worden verstrekt door een bepaalde netwerklaag aan een andere netwerklaagdienst, of aan een eindgebruikersdienst;
- toewijzing van de netwerklaagdiensten aan de eindgebruikersdiensten - eindgebruikersdiensten zijn de diensten die werkelijk aan de klant worden verstrekt. Ze bestaan uit een of meer netwerklaagdiensten.

6.8. Gescheiden boekhouding - verrekeningskosten

Op het einde van de boekhoudkundige opsplitsing heeft Belgacom aparte reglementaire rekeningoverzichten voorgelegd voor elk van de vier boekhoudkundig gescheiden blokken: retail, local, core en andere. In het Belgacommodel worden die gescheiden blokken over de volgende diensten verdeeld:

- retail – verkeer, toegang, huurlijnen;
- local – ontbundeling van het aansluitnetwerk (LLU);
- core – nationale gespreksdoorgifte, interconnectieverbindingen, interconnectieverkeer, interconnectiepunten (PoI);
- overige bedrijfsactiviteiten – andere.

Om alle kosten te doen overeenstemmen met de betrokken inkomsten, worden tussen de bedrijfssectoren kosten verrekend. De voorstelling van die verrekeningskosten in de gescheiden boekhouding levert een transparante identificatie op van de manier waarop de verschillende takken van de onderneming bijdragen tot de diensten en producten die door een andere tak worden geleverd.

Het niveau van detaillering van de kostentoerekeningsmodellen van Belgacom, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

7. Identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten en goedkeuring van de toerekening ervan

De definitie van directe kosten die door Belgacom wordt gehanteerd in zijn model van gescheiden boekhouding is niet in overeenstemming met de definitie van de ERG. Belgacom definieert directe kosten als kosten die geheel en ondubbelzinnig zijn opgelopen tegenover gespecificeerde diensten; daarom is het aandeel van de directe kosten klein in vergelijking met wat we zouden verwachten.

Dat verschil in definities heeft echter geen werkelijke invloed op de resultaten van de gescheiden boekhouding. Bovendien is met de definities die door Belgacom worden gebruikt, rekening gehouden in het besluit van het BIPT van 22 augustus 2007 betreffende het kostentoerekeningssysteem.

De identificatie van de indirecte kosten, hun validering en toerekening in de kostenmodellen van Belgacom, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

8. Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde

Belgacom heeft drie methodes aangenomen bij de waardering van de netwerkactiva. Om de huidige kosten te weerspiegelen, worden activa die in het ABC-model worden behandeld, niet

aangepast. De revaluatiemethoden die door Belgacom worden toegepast zijn: inventaris, indexering en 'ongewijzigd laten'. De gebruikte afschrijvingsmethode is de TAM. FDA's (fully depreciated assets) zijn inbegrepen maar er wordt gebruikgemaakt van economische levensduur.

De drie gebruikte methoden worden hieronder samengevat:

- Inventaris - de revaluatie geschiedt door het volume van elk specifiek type van uitrusting dat momenteel in het netwerk is geïnstalleerd te vermenigvuldigen met de huidige gemiddelde kostprijs ervan per eenheid. De huidige kostprijzen per eenheid zijn gebaseerd op de prijzen die zijn vastgelegd in de huidige kaderovereenkomsten die Belgacom met zijn leveranciers heeft afgesloten.
- Indexering - de investeringen voor elk jaar worden vermenigvuldigd met de prijsindex van het betrokken jaar. De prijsindex is gelijk aan de verhouding van de huidige prijs tot de historische prijs van de equivalente dienst of het equivalente product. Belgacom definieert drie types van prijsindexen: indexcijfer voor arbeid, indexcijfers voor de diensten verstrekt door externe bedrijven en het indexcijfer voor materiaal.
- 'Ongewijzigd laten' – geen revaluatie. Deze methode is bruikbaar voor kosten met een heel korte afschrijvingsperiode of voor software-intensieve producten.

De aanpak van Belgacom bestaat erin zo vaak mogelijk de inventarismethode te gebruiken.

De methode voor de berekening van de vervangingskosten van de switchingactiva die Belgacom gebruikt in de gescheiden boekhouding van 2005 verschilt van de methode die het BIPT gebruikt vanaf BRIO 2005. De waardering door Belgacom leidt tot een hogere waarde van de switchingactiva dan de waarde bepaald door het BIPT in het kader van het BRIO.

Belgacom verzet zich tegen de toepassing in de gescheiden boekhouding van de methode die het BIPT hanteert in verband met de waardering van het switchingnetwerk. Volgens Belgacom moet de gescheiden boekhouding een getrouw beeld geven van de operationele en technische logica van zijn verschillende bedrijfsactiviteiten en productcategorieën, en zou het onlogisch zijn om in de gescheiden boekhouding parameters en methodes op te nemen die niet rechtstreeks verband houden met de operationele realiteit van Belgacom. Terwijl de Gross Replacement Cost (GRC) in het kader van het BRIO volgens het BIPT geacht wordt kosten te vertegenwoordigen die een nieuwkomer zou betalen om een soortgelijk netwerk aan te leggen als dat van Belgacom in een context van groei, wordt de GRC in het kader van de boekhoudkundige scheiding geacht de kosten te vertegenwoordigen die een verticaal geïntegreerde operator oploopt in de reële context waarin hij zich ontwikkelt, namelijk een context van onderhoud wat de switchingactiviteit betreft. Belgacom voegt daaraan toe dat gescheiden boekhouding en kostenbasing van de wholesaletarieven twee verschillende verplichtingen vormen met andere doeleinden. Aangezien de verplichting tot gescheiden boekhouding vooral verbonden is aan het gebrek aan kruissubsidiëring in het voormalige kader, mag de gescheiden boekhouding niet worden gebruikt als middel om de naleving van het principe van kostenbasing a posteriori te verifiëren.

De waardering van de netwerkactiva op basis van de toekomstgerichte of huidige waarde van een efficiënte exploitant, d.i. de waarde die zou gelden indien de markt onderhevig zou zijn aan een strikte concurrentie, een essentieel element is van de huidigekostenboekhouding (CCA). Het doel van de gescheiden boekhouding bestaat erin de prestaties van bepaalde bedrijfsonderdelen zo getrouw mogelijk weer te geven, als hadden zij als zelfstandige ondernemingen geopereerd. Het BIPT is van oordeel dat als de revaluatie van de activa op basis van de huidige kosten niet correct wordt uitgevoerd, dit een invloed kan hebben op het rentabiliteitsniveau van sommige bedrijfsactiviteiten en dus de NRI die moet nagaan of er geen concurrentieverstorende kruissubsidiëring is, op een dwaalspoor kan brengen.

In het verleden heeft de revisor Ernst & Young daarbij geen voorbehoud gemaakt. In het verleden heeft de consultant Analysys geen enkel groot probleem vastgesteld bij de revaluatie van de switchingactiva door Belgacom, waaruit kan worden afgeleid dat de revaluatie in lijn is met deze van andere operatoren. Het BIPT vindt dat het niet gerechtvaardigd is om bij de revaluatiemethode een voorbehoud te maken. De revaluatiemethode die Belgacom heeft aangenomen voor de gescheiden boekhouding van 2006 is bijgevolg gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999. Het Instituut raadt echter aan dat in de

toekomst de revaluatiemethode die in het kader van de gescheiden boekhouding wordt gebruikt, wordt afgestemd op diegene die door het BIPT is vastgesteld in het kader van het BRIO.

9. Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen

Het model van gescheiden boekhouding van Belgacom doet geen opgave van het geïnvesteerde vermogen voor elke aparte taak.

Een opgave van het geïnvesteerde vermogen doen, kan de consistentie in het gedrang brengen. De netwerk- en IT-kosten worden immers geëvalueerd in lopende kosten. De revaluatie van de andere kosten die op hun historische niveau worden gehouden, is geen prioriteit. Het gebrek aan publicatie van een opgave van het geïnvesteerde vermogen rechtvaardigt dan ook geen voorbehoud. Belgacom is evenwel niet vrijgesteld van de opstelling en publicatie van een dergelijk document.

Belgacom dient een winst- en verliesrekening te publiceren alsook het vast kapitaal voor de investeringen. De publicatie dient binnen een maand na de publicatie van dit besluit plaats te vinden. De publicatie door Belgacom dient op zijn website te geschieden. Er zal een link worden geplaatst op de website van het BIPT. Die link zal toegang verschaffen tot de informatie gepubliceerd op de site van Belgacom.

10. Identificatie van de waardering van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere

De interne verrekeningen tussen activiteiten werden uitgevoerd om de inkomsten en de kosten van de bedrijfsactiviteiten in overeenstemming te brengen (Figuur 11).

TRANSFERS	Core Network	Local access	Retail	Other businesses
Core Network		Confidential	Confidential	Confidential
Local Access	Confidential		Confidential	Confidential
Retail	Confidential	Confidential		Confidential
Other businesses	Confidential	Confidential	Confidential	

From Core network to ->	Local access	Retail	Other businesses
Traffic	Confidential	Confidential	Confidential
Access	Confidential	Confidential	Confidential
ULL	Confidential	Confidential	Confidential
Leased lines	Confidential	Confidential	Confidential
National Transit	Confidential	Confidential	Confidential
IC links	Confidential	Confidential	Confidential
IC traffic	Confidential	Confidential	Confidential
PDI	Confidential	Confidential	Confidential
Other	Confidential	Confidential	Confidential

From Local access to ->	Core Network	Retail	Other businesses
Traffic	Confidential	Confidential	Confidential
Access	Confidential	Confidential	Confidential
ULL	Confidential	Confidential	Confidential
Leased lines	Confidential	Confidential	Confidential
National Transit	Confidential	Confidential	Confidential
IC links	Confidential	Confidential	Confidential
IC traffic	Confidential	Confidential	Confidential
PDI	Confidential	Confidential	Confidential
Other	Confidential	Confidential	Confidential

Figuur 6. Tabel met interne verrekeningen tussen activiteiten

Het model van gescheiden boekhouding omvat de tabellen met eenheidskosten in verband met de transmissie en de schakeling. De voorstelling van kosten per eenheid voor alle diensten zou de transparantie van de berekening van de verrekeningskosten nog verhogen.

De identificatie van de waardering van de interne verrekeningen tussen bedrijfsactiviteiten is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

11. Controle van de gescheiden boekhouding van 2006

Er werd een "Agreed-upon Procedure (AUP)" overeengekomen tussen de bedrijfsrevisor Ernst&Young en Belgacom voor de controle van de gescheiden boekhouding van 2006. De

revisor heeft zijn opdracht conform de norm International Standard on Related Services (ISRS) 4400² uitgevoerd.

Het doel van een AUP-opdracht is om een revisor te gelasten specifieke controleprocedures uit te voeren die in overleg werden bepaald tussen de revisor en de gecontroleerde entiteit, op een aantal vooraf vastgelegde documenten. De revisor stelt vervolgens een feitelijk verslag op waarin de resultaten van elke individuele controleprocedure worden omschreven.

Aangezien dat feitelijke verslag enkel betrekking heeft op de resultaten van de individuele procedures zoals beschreven in de AUP, geeft de auditeur geen enkele garantie wat betreft de algemene conformiteit van de gescheiden boekhouding. Het feitelijke verslag van de auditeur omvat dus geen overeenstemmingsverklaring. Het is aan het BIPT om op basis van het feitelijke verslag van de auditeur de vereiste conclusies te trekken wat betreft de conformiteit van de gescheiden boekhouding ten opzichte van het vigerende wettelijke kader.

Het gemeenschappelijke standpunt (05) 29 van de European Regulators Group³ beoogt de mogelijkheid om een beroep te doen op dit soort AUP-opdracht.

Rekening houdend met het voorgaande hebben de individuele en specifieke controleprocedures in het kader van de gescheiden boekhouding 2006 meer bepaald betrekking gehad op:

- de kostenbasis 2006
- de Inkomstenbasis 2006
- het control panel 2006
- de TAM-formule en -methode
- de Access-database gebruikt om de gescheiden boekhouding op te stellen
- de toelichting omtrent de verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2005 en 2006

Hieronder geven we een samenvatting van enkele uitgevoerde controleprocedures en de bijbehorende resultaten:

11.1. Kostenbasis 2006

Ernst & Young heeft de waarden van de kostenbasis die werd gebruikt in de gescheiden boekhouding in overeenstemming gebracht met jaarrekening van Belgacom. De revisor heeft vastgesteld dat de twee bronnen met elkaar overeenstemmen. Hij heeft een verschil opgemerkt voor de rubriek 66 in verband met de *pension back service*. Dat verschil is in lijn met het top-down kostenmodel dat wordt gebruikt voor de berekening van de interconnectiekosten.

11.2. Inkomstenbasis 2006

De revisor heeft de waarden van de inkomstenbasis die werd gebruikt in de gescheiden boekhouding in overeenstemming gebracht met jaarrekening van Belgacom. De revisor heeft vastgesteld dat de twee bronnen met elkaar overeenstemmen.

11.3. Control panel 2006

De revisor heeft de waarden van de tabel "Control panel 2006" die werd gebruikt in de gescheiden boekhouding in overeenstemming gebracht met jaarrekening van Belgacom. De revisor heeft vastgesteld dat de twee bronnen met elkaar overeenstemmen.

11.4. De TAM 2006-formule en -methode

² Een exemplaar van deze norm kan worden geraadpleegd op: ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/ftp7/docs/isrs44000_en.pdf

³ ERG Common Position Guidelines for implementing the Commission Recommendation C (2005) 3480 on Accounting Separation & Cost Accounting Systems under the regulatory framework for electronic communications, blz. 38.

De revisor is nagegaan of de TAM-formule die werd gebruikt in de gescheiden boekhouding overeenstemde met de formule die werd gebruikt in 2005. Dat blijkt het geval te zijn.

De revisor heeft de wiskundige toepassing van de TAM-formule gecontroleerd. Er werden geen fouten opgemerkt.

11.5. Access-database

De revisor heeft de queries en de tabellen van de gescheiden boekhouding van 2006 vergeleken met die van 2005. Uit de test kwamen de wijzigingen in de verschillende mappings tussen de twee voormelde boekjaren naar voren. Deze verschillen hebben meer bepaald betrekking op:

- toevoegingen van REG-producten of ABC-activiteiten
- wijzigingen in de benaming van REG-producten of ABC-activiteiten
- elke andere wijziging

De revisor heeft geen verschil vastgesteld tussen de schommelingen vermeld in de documentatie en deze geïdentificeerd in de Access-database.

11.6. Verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2005 en 2006

De revisor heeft de financiële gegevens uit de toelichting van de verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2005 en 2006 in overeenstemming gebracht met de financiële gegevens uit de database die als basis diende voor de gescheiden boekhouding. Er werden geen fouten opgemerkt.

12. **Overeenstemmingsverklaring**

12.1. Samenvatting van de hoofdstukken

12.1.1. Verdeling van de exploitatiekosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten over de voornaamste bedrijfsactiviteiten

De uitsplitsing van de diensten die Belgacom in 2006 heeft voorgesteld, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

12.1.2. Toewijzing van de kosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten conform het principe van kostenveroorzaking

De kosten uit de modellen ABC en PPP worden toegewezen aan de activiteiten en aan de productcategorieën conform het principe van kostenveroorzaking. De toewijzing van de kosten die in 2006 werd uitgevoerd, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

12.1.3. Voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem om de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten te kunnen toewijzen

Het niveau van detaillering van de kostentoerekeningsmodellen van Belgacom, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

12.1.4. Identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten op een aparte rekening en goedkeuring van de toerekening ervan

De identificatie van de indirecte kosten, hun validering en toerekening in de kostenmodellen van Belgacom, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

12.1.5. Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde

De revaluatiemethode die Belgacom in 2006 heeft aangewend, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

Het Instituut raadt aan dat in de toekomst de revaluatiemethode die in het kader van de gescheiden boekhouding wordt gebruikt, wordt afgestemd op diegene die door het BIPT is vastgesteld in het kader van het BRIO.

12.1.6. Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen

Het model van gescheiden boekhouding van Belgacom doet geen opgave van het geïnvesteerde vermogen voor elke aparte taak.

Er werd geen winst- en verliesrekening of vast kapitaal voor de investeringen gepubliceerd.

12.1.7. Identificatie van de waardering van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere

De identificatie van de waardering van de interne verrekeningen tussen bedrijfsactiviteiten is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

12.2. Verplichtingen van Belgacom

Belgacom dient een winst- en verliesrekening te publiceren alsook het vast kapitaal voor de investeringen. De publicatie dient binnen een maand na de publicatie van dit besluit plaats te vinden.

12.3. Algemene conclusie

Rekening houdend met het advies van de revisor Ernst & Young,

Niettegenstaande de verplichtingen van Belgacom betreffende de publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen,

Rekening houdend met de conclusies getrokken door het BIPT betreffende de naleving van de verplichtingen waarin artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 voorziet,

Meent het BIPT dat de methode voor het opstellen van de gescheiden boekhouding door Belgacom voor het jaar 2006 conform de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 is.

13. Beroepsmogelijkheden

Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 kan tegen dit besluit beroep worden ingesteld bij het hof van beroep te Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel binnen zestig dagen na de kennisgeving ervan. Het hoger beroep wordt ingesteld: 1° bij akte van een gerechtsdeurwaarder die aan de tegenpartij wordt betekend; 2° bij een verzoekschrift dat, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, ingediend wordt op de griffie van het gerecht in hoger beroep; 3° bij ter post aangetekende brief die aan de griffie wordt gezonden; 4° bij conclusie, ten aanzien van iedere partij die bij het geding aanwezig of vertegenwoordigd is. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 1057 van het gerechtelijk wetboek.

M. Van Bellinghen
Lid van de Raad

G. Deneff
Lid van de Raad

C. Rutten
Lid van de Raad

E. Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad